

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: P. T., narozený X,
bytem X,
zastoupený advokátkou Mgr. Libuší Hrušovou,
sídlem Veverkova 2707/1, Plzeň,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. Xa ze dne 21. 10. 2025,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. Xa ze dne 21. 10. 2025 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. Xb ze dne 17. 6. 2025 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15 210 Kč k rukám jeho zástupkyně Mgr. Libuše Hrušové do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce byl od roku 2019 uznán invalidním v prvním stupni. Rozhodnutím č. j. Xb ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

17. 6. 2025 žalovaná žalobci od 6. 7. 2025 invalidní důchod odňala. Na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu totiž dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce poklesly od 5. 6. 2025 o 20 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Nesouhlasil s tím, že mu měl být invalidní důchod odejmut. Jeho zdravotní stav byl dlouhodobě špatný, přičemž se spíše zhoršil. Dále žalobce popsal své zdravotní potíže. Byl tedy toho názoru, že měl být i nadále uznán invalidním v prvním stupni. Žalovaná námitky zamítla a své předchozí rozhodnutí potvrdila. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce od 5. 6. 2025 spadá pod kapitolu XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddíl B (Postižení končetin), položku 6b (Funkční postižení po zlomeninách kostí horní končetiny; lehké postižení funkce končetiny, snížení zatížitelnosti končetiny, výkon některých denních aktivit s využitím kompenzačních mechanismů a prostředků) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 15–20 %. Posudkový lékař zvolil pokles pracovní schopnosti žalobce na horní hranici daného rozmezí, přičemž tuto hodnotu ještě zvýšil o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy od 5. 6. 2025 činila 30 %, což neodpovídá invaliditě žádného stupně.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Nesouhlasil s tím, že mu byl odejmut invalidní důchod. Jeho zdravotní stav byl dlouhodobě špatný a odpovídal invaliditě minimálně prvního stupně. Dále žalobce popsal své zdravotní potíže. Žalobce žádal, aby byl před vyhotovením posudku posudkovými lékaři osobně shlednut, byl však odkázán na pobočku Institutu posuzování zdravotního stavu v Praze, ačkoliv žalobce žije v Plzni a rovněž tu institut má svou pobočku.
4. Žalovaná považovala žalobu za nedůvodnou. Žalobce v žalobě navrhl, aby jako důkaz byl proveden jeho výslech. K tomu žalovaná uvedla, že soud nemá odborné znalosti, aby na základě výpovědi žalobce posuzoval jeho zdravotní stav. Žalobce nijak blíže nerozvedl svou námitku týkající se osobního shlednutí posudkovými lékaři. Žalovaná nicméně zdůraznila, že posudkový lékař vychází při svém hodnocení ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření. Co se týče eventuálního úspěchu ve věci, a tedy případné náhrady nákladů řízení, žalovaná měla za to, že by žalobci náhrada nákladů řízení neměla být přiznána. Mgr. Hrušová zastupovala žalobce již ve správním řízení a žaloba pouze kopírovala námitky žalobce uplatněné ve správním řízení.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].

7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce od 6. 5. 2019 poklesly o 35 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XV, oddíl B (posudková komise v posudku výslovně oddíl B neuvedla, ale z kontextu dalšího obsahu posudku je zřejmé, že se jedná o oddíl B) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s posudkovým lékařem dospěla k závěru, že se jedná o funkční postižení po zlomeninách kostí horní končetiny. Oproti posudkovému lékaři posudková komise dospěla k závěru, že se v případě žalobce jedná o těžké postižení (6c). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30–40 %. Posudková komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce ve středu daného rozmezí. Pracovní schopnosti žalobce tedy poklesly o 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den 6. 5. 2019, tedy den jednání posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město. Na základě daného posudku byl žalobci prvně přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Platnost posudku posudková komise stanovila trvale.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce z důvodu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen fyzicky těžké práce, práce spojené s manipulací s těžkými břemeny, práce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

spojené s přetěžováním horních končetin. Žalobce je schopen výkonu práce respektující výše uvedená omezení. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítali.

K námitkám žalované vůči posudku

12. Žalovaná s posudkem nesouhlasila. Předně uvedla, že posudková komise hodnotila pokles pracovní schopnosti žalobce podle kapitoly XV, zjevně oddílu B, bodu 6c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (oddíl B není v posudku výslovně uveden). Posudek považovala za nepřezkoumatelný, neboť posudková komise řádně nevysvětlila, proč se odchýlila od předchozích závěrů posudkových lékařů. Posudková komise pouze uvedla, že s proběhlými úvahami není v souladu a bez dalšího uzavřela, že se jedná o postižení těžké.
13. Žalobce k posudku neměl námitky. Námitky žalované považoval za účelové.
14. Námitky žalované nejsou důvodné. Je zřejmé, že se posudková komise seznámila se stejnými, popřípadě v zásadě stejnými podklady jako lékaři Institutu posuzování zdravotního stavu, jen je jinak hodnotí. Zároveň je zřejmé, že se posudková komise neztotožnila s tím, že by v případě žalobce zatížitelnost končetiny pouze snížena, výkon některých denních aktivit byl možný s využitím kompenzačních mechanismů a prostředků, což by odpovídalo položce 6b. Naopak hodnotila jeho stav jako významné omezení hybnosti vylučující manipulaci těžkými břemeny, avšak blíže spodní hranici rozmezí stanoveného pro položku 6c. Taková úvaha je založena na odborném posouzení stavu žalobce a v zásadě odpovídá i obecným posudkovým kritériím pro zdravotní postižení v podobě ztráty končetin podle kapitoly XV, oddílu B (*schopnosti koordinace pohybů, funkčního postižení ruky, manipulace a přenášení předmětů, dopadu na schopnost vykonávat denní aktivity*).
15. Samotná odlišnost odborného hodnocení mezi lékaři IPZS a MPSV není důvodem pro doplnění posudku – pro rozhodnutí soudu jsou určující závěry posudkové komise. Soud tedy posudek neshledal nedostatečným ani ve světle námitek žalované. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítli. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
16. Protože posudek splňuje požadavky setrvalé kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 35 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí, jímž žalovaná odňala žalobci invalidní důchod.

IV. Závěr

17. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce není invalidní, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
18. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobci vznikla ke dni 6. 5. 2019 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
19. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Náhrada nákladů se skládá z odměny advokátky a paušální náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení, žaloba a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vyjádření k námitkám žalované). Soud nepřiznal. Žalovaná je tedy povinna nahradit žalobci částku ve výši 15 210 Kč k rukám jeho zástupkyně Mgr. Libuše Hrušové do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

20. Žalovaná přílehavě poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 334/2016-29 ze dne 5. 1. 2017, podle kterého odměna za převzetí věci nenáleží v situaci, kdy byl žalobce zastoupen již ve správním řízení stejným advokátem.
21. Tento rozsudek je ojedinělý, nikoliv však jediný s takovým názorem. Zároveň je v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 21/2011-52 ze dne 30. 3. 2011, č. 2414/2011 Sb. NSS, či rozsudkem č. j. 9 As 447/2017-26 ze dne 15. 11. 2018 a dalšími. Není většinově ani uplatňován – ve věcech souzených vyřizujícím soudcem nebyl uplatněn nikdy, a to ani Nejvyšším správním soudem. Krajský soud v Plzni se proto ztotožnil s názorem usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 51 A 101/2020-28 ze dne 14. 1. 2021, že není důvod tento menšinový názor následovat. Proto není ani důvod náklady nepřiznávat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 28. května 2026

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce